

LEI MOKSLO TARYBOS POSĖDŽIAI

2019.10.03

2019.11.28

2019 M. SPALIO 3 D. IR LAPKRIČIO 28 D. ĮVYKUSIŲ LEI MOKSLO TARYBOS POSĖDŽIŲ APŽVALGA

Spalio 3 d. įvykusiame Lietuvos energetikos institute Mokslo tarybos posėdyje patvirtintas Mokslo tarybos sekretorius (dr. Lina Murauskaitė), Instituto Mokslo tarybos komisijų (Doktorantūros, Finansinės veiklos, Konkursų ir atestacijos, Akademinės etikos bei Mokslinės veiklos ir struktūros komisija) sudėtis ir pirmininkai. Taip pat pristatyti 2019 m. Instituto finansinės veiklos nuostatai bei paaiškinta Valstybės biudžeto lėšų skirtų institutui paskirstymo instituto padaliniais principai.

2019 m. lapkričio 28 d. įvykusiame Lietuvos energetikos institute Mokslo tarybos posėdyje aptarti instituto 2020 m. finansų tarp padalinių paskirstymo principai. Direktorius pristatė patikslintą instituto valdymo schemą, o direktoriaus pavaduotojai pristatė savo veiklos sritis. Mokslo taryba patvirtino instituto kandidatą (Dr. Šarūną Varnagirį) į LMA jaunųjų mokslininkų ir doktorantų 2019 m. darbų konkursą.

DISKUTUOTA APIE NAUJAS MOKSLO BENDRADARBIAVIMO FORMAS

2019.10.22

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOJE VYKUSIOJE KONFERENCIJOJE APŽVELTA MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTŲ REFORMOS EIGA, PRISTATYTA TRIJŲ INSTITUTŲ ĮSTEIGTA MTTO ASOCIACIJA, PRIIMTA BENDRA AKADEMIJOS IR ASOCIACIJOS REZOLIUCIJA.

Spalio 22 d. Lietuvos mokslų akademijoje įvyko konferencija-diskusija „Mokslo centrų ir institutų veiklos iššūkiai bei perspektyvos reformų kontekste“.

Konferencijos iniciatoriai – trijų institutų vadovai, panorę supažindinti kolegas ir Lietuvos mokslo politikos formuotojus su naujomis Europos mokslo institutų veiklos persitvarkymo tendencijomis. Kartu buvo paskelbta ir apie trijų mūsų šalies mokslo įstaigų – Fizinių ir technologijos mokslų centro (FTMC), Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (LAMMC) ir Lietuvos energetikos instituto (LEI) – apsiungimą į Mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų (MTTO)

asociaciją – tinklinį darinį, analogišką europiniams. Tokios asociacijos misija yra kuo efektyviau mokslo žinias perduoti pramonei. Tokioms asociacijoms būdinga: aukšto lygio mokslas, atliekami taikomieji tyrimai, teikiamos inovacinės paslaugos bei aukštųjų technologijų startuolių kūrimas.

Išsamesnę konferencijos-diskusijos apžvalgą kviečiame skaityti Lietuvos mokslų akademijos pranešime:

<https://url.lei.lt/nauj-moksl-bendr-form>

Apžvelgus mokslinių tyrimų institutų reformos eigą ir įvertinus pasiektus mokslinių tyrimų rezultatus, didėjančių tyrimų tarptautiškumą ir tarpdiscipliniškumą, kylančią mokslininkų kompetenciją, mažą inovacijų bei technologijų plėtrą ir mokslinių tyrimų institutams kylančius ekonominius bei organizacinius iššūkius, konferencijos organizatoriai priėmė šią rezoliuciją:

<https://url.lei.lt/rto-lma-rezoliucija>

IN MEMORIAM HABIL. DR. PROF. EUGENIJUS UŠPURAS

2019.10.12

NETEKOME IŠKILAUS LIETUVOS TECHNIŠKOSIOS INTELIGENTIJOS ATSTOVO, TAURIOS SIELOS ŽMOGAUS, SAVO TAUTOS PATRIOTO.

Spalio 12 d. mirė ilgametis LEI Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos vadovas, buvęs instituto direktorius, instituto Mokslo Tarybos pirmininkas, profesorius habil. dr. Eugenijus Ušpuras, Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys.

Eugenijus Ušpuras gimė 1955 m. Irkutsko sr., Rusijoje, 1962–1972 mokėsi N. Akmenės 1-ojoje vidurinėje mokykloje, 1972–1977 studijavo VU, 1982–1985 – FTEPI aspirantūroje.

1977–1978 – FTEPI inžinierius, 1978–1979 – stažuotojas tyrinėtojas, 1980–1982 – jaunesnysis mokslo darbuotojas, 1986–1993 – vyresnysis mokslo darbuotojas, 1994–1999 – Ignalinos AE Mokslinės saugos analizės grupės vadovas, vyriausias mokslo darbuotojas, nuo 1999 – LEI Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos vedėjas, vyriausias mokslo darbuotojas, 2004–2014 – Lietuvos energetikos instituto direktorius, nuo 2014 – LEI Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos vadovas, vyriausias mokslo darbuotojas.

Mokslinių interesų sritys – termohidraulinių procesų įvairiose branduolinėse reaktoriuose tyrimai, deterministinių ir tikimybiinių branduolinės saugos analizės metodų kūrimas ir taikymas, branduolio skilimo ir sintezės technologijų kūrimas bei jų saugos pagrindimas, inovatyvių saugių radioaktyvaus kuro transportavimo technologijų kūrimas, rizikos analizės ir energetinio saugumo tyrimai. Apgynė technikos mokslų kandidato (dr.) disertaciją „Skaitinis termogravitacinių jėgų įtakos šilumos atidavimui ir turbulentinio pernešimo charakteristikoms modeliavimas vertikalioje apvalioje vamzdžioje ir žiediniuose kanaluose“ (1986), habil. dr. disertaciją „Pernešimo procesų, vykstančių RBMK-1500 energetiniuose įrenginiuose, modeliavimas“ (1998). Lietuvos MA narys ekspertas (2001), narys korespondentas (2006), tikrasis narys (2011). Suteiktas mokslinis prof. vardas (2001). Įkūrė branduolinės saugos ir technologijų rizikos analizės mokslinės mokyklos Lietuvoje. Jam vadovaujant kartu su Vakarų šalių ekspertais antrajame Ignalinos AE bloke buvo įdiegta labai svarbi antroji nepriklausoma stabdymo sistema ir pagrįsta šios sistemos atitiktis tarptautiniams branduolinės energetikos standartams. Jam vadovaujant sukurta unikali Ignalinos AE 1-ojo energijos bloko radioaktyvaus kuro pervežimo ir sudėginimo 2-ojo energijos bloko reaktoriuje

technologija, patentuota kaip išradimas „Kanalinio urano-graftito branduolinio reaktoriaus eksploatacijos būdas“. Kaip autorius ar bendraautoris išleido 9 knygas ir monografijas: „Ignalina RBMK-1500. Žinynas“ (anglų k., 1994, 1998), „Termohidromechanika“ (1995), „Ignalinos atominės elektrinės avarinės parengties žinynas Baltijos jūros regiono šalims“ (anglų ir rusų k., 1997), „Avariniai pereinamieji procesai AE su RBMK-1500“ (rusų k., 1998), „Avariniai ir pereinamieji procesai AE su kanaliniais reaktoriais“ (anglų k., 2006), „Technologijų rizika“ (2006), „Termohidraulinių pereinamųjų procesų branduolinėse jėgainėse modeliavimas: Ignalinos AE patalpos“ (anglų k., 2007), „Avarių valdymas AE su RBMK reaktoriais“ (anglų k., 2010), „Deterministinė ir tikimybinė gelžbetoninių konstrukcijų struktūrinio vientisumo analizė“ (anglų k., 2012). Nacionaliniuose ir tarptautiniuose leidiniuose paskelbė per 380 mokslinių publikacijų šiluminės fizikos, branduolio skilimo ir sintezės energetikos bei jų saugos klausimais. Šia tematika skaitė kviestinius pranešimus ir paskaitas daugelio pasaulio šalių universitetuose ir kt. institucijose, svarbiausiose tarptautinėse ir nacionalinėse konferencijose, simpoziumuose, kongresuose. EK programos „Horizontas 2020“ mokslinio techninio komiteto „Euroatom“ narys, Europos akademijų mokslinės konsultacinės tarybos (EASAC) Energetikos valdymo grupės narys, Europos branduolinės draugijos narys.

Lietuvos mokslo premijos laureatas už fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimo darbus „Deterministiniai ir tikimybiniai tyrimai, inžineriniai sprendimai ir jų įgyvendinimas gerinant Ignalinos AE saugą ir patikimumą“ (2005), Lietuvos MA A.Žu-

kausko (šiluminė fizika ir energetika) premijos laureatas (2008). Geriausio pranešimo apdovanojimas tarptautinėje branduolinių reaktorių termohidraulikos konferencijos NURETH-16 konferencijoje (2016).

Apdovanotas LR Prezidento Atminimo ženklu už asmeninį indėlį prisidedant prie Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai (2013), Kauno miesto II-ojo laipsnio Santakos garbės ženklu (2017), Lietuvos energetikų Garbės ženklu (2009), Lietuvos inžinerinės pramonės asociacijos LINPRA Garbės ženklu (2011), Lietuvos pramoninkų konfederacijos Aukso ženklu (2012), Lietuvos plaukimo federacijos Aukso ženklu (2014).

Laisvalaikio pomėgis buvo domėjimasis filatelija (Lietuvos pašto istorija ir pašto ženklais). Lietuvos filatelistų sąjungos pirmininkas, filatelistų sąjungų „Lithuania“ (JAV), „Litauen“, „Russland“ (Vokietija), „Rossica“ (JAV) narys. Už filatelijos kolekcijas tarptautinėse parodose pelnė medalių ir apdovanojimų: už kolekciją „Lietuvos pirmoji standartinių ženklų laida ir jos perspausdinimai“ pasaulinėje filatelijos parodoje „Hafnia'01“ apdovanotas didžiuoju sidabro medaliu (Danija, 2001), Europos filatelijos parodose – didžiuoju sidabro medaliu (Nyderlandai, 2002), didžiuoju paausotu medaliu (Belgija, 2010), Baltijos regiono šalių parodoje – didžiuoju paausotu medaliu su spec. prizu (Vokietija, 2003). Už kolekciją „Geležinkelio paštas Lietuvoje 1861–1949“ Europos filatelijos parodose apdovanotas paausotu medaliu (Kipras, 2002), aukso medaliu (Bulgarija, 2009), didžiuoju paausotu medaliu (Suomija, 2017), Baltijos regiono šalių parodoje – didžiuoju paausotu medaliu (Suomija, 2005), pasaulinėse parodose – paausotu medaliu (Ispanija, 2006), didžiuoju paausotu medaliu (Rusija, 2007; Izraelis, 2008), aukso medaliu (Kinija, 2009), paausotu medaliu (Portugalija, 2010). Už kolekciją „Paštas Lietuvoje vokiečių okupacijos metais (1941–1944)“ Europos filatelijos parodose apdovanotas didžiuoju sidabro medaliu (Čekija, 2005), paausotu medaliu (Italija, 2009), pasaulinėje parodoje – paausotu medaliu (Rumunija, 2008).

Netekome iškilus Lietuvos techniškosios inteligentijos atstovo, taurios sielos žmogaus, savo tautos patrioto.

Nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą artimuosius ir kartu liūdime.

Lietuvos energetikos instituto bendruomenė

LEI ATSTOVAI KONFERENCIJOJE „EUROSAFE 2019“

2019.11.05

Lapkričio 4-5 dienomis Kelne (Vokietija) vyko kasmetinė konferencija EUROSAFE, kurioje dalyvavo ir Lietuvos energetikos instituto atstovai S. Rimkevičius ir E. Urbonavičius.

Konferencijos pranešimai buvo suskirstyti į tris seminarus:

- 1) Branduolinės energetikos saugos vertinimas ir moksliniai tyrimai;
- 2) Atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimas, atliekų tvarkymas ir saugojimas;
- 3) Radiacinė sauga, aplinka ir avarinė parengtis. S. Rimkevičius kartu su ENEA organizacijos atstovu F. Rocchi pirmininkavo šiam seminarui. Be mokslinių pranešimų konferencijoje vyko ir „TSO Cafe“, neforma-

lioms diskusijoms skirta erdvė, kur visos konferencijoje dalyvavę organizacijos turėjo galimybę pristatyti savo veiklą. LEI pristatė standą, kuriame nurodytos LEI veiklos branduolinės energetikos tyrimų srityje, buvo rodoma video medžiaga apie LEI bei pristatyti LEI vykdomi branduolinės energetikos tyrimų srities projektai ES inovacijų ir mokslinių tyrimų programoje „Horizontas 2020“. Renginiuose platinta LEI reklaminė medžiaga.

Lapkričio 6 d. vykusiam ETSON Generalinės asamblėjos posėdyje aptartos ETSON veiklos, ETSON bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis klausimai.

STRATEGIC ENERGY TECHNOLOGIES PLAN KONFERENCIJOJE, HELSINKYJE

2019.11.15

Lapkričio 13-15 d. Helsinkyje įvyko SET-Plan (Strategic Energy Technologies Plan) konferencija. Šiais metais konferencijoje didžiausias dėmesys buvo skiriamas energetikos sektoriaus tyrimams ir inovacijoms, siekiant sustiprinti Europos pramonės lyderystę. Konferencijos darbe dalyvavo instituto direktoriaus pavaduotojas R. Urbonas. Konferencija prasidėjo techniniais vizitais į technologiškai inovatyvius objektus:

1. Neste Porvoo naftos perdirbimo įmonę ^[1] Gamyba šioje gamykloje yra itin automatizuota ir moderni – ji viena pažangiausių Europoje.
2. Helsinkio energetikos kompaniją HELEN. HELEN saulės elektrinė ^[2] Helsinkio Suvilahti rajone pradėta eksploatuoti 2015 metais.
3. VTT „Smart Otaniemi“ inovacijų ekosistemą ^[3] ir ST1 statomą geotermine šilumos jėgainę.

„Smart Otaniemi“ – tai inovacijų ekosistema, jungianti ekspertus, organizacijas, verslą, technologijas ir bandomuosius pilotinius ateities energetikos projektus. „Smart Otaniemi“ – tai vieta naujoviškiems verslo modeliams kurti, siekiant efektyvaus energijos vartojimo, atsinaujinančių energijos išteklių, išmaniųjų tinklų, sistemos lankstumo ir vartotojų sąsajos. Šiuo metu ten vykdomi 11 bandomųjų pilotinių projektų. Nuo idėjos kurti tokią inovacijų sistemą iki projekto įgyvendinimo užtrukta tik pora metų.

St1 gręžinys ^[4] siekia 6,5 kilometro gylį. St1 bandomojo projekto tikslas yra pastatyti pirmąją pramoninio masto geoterminės šilumos elektrinę Suomijoje. Geoterminės šilumos jėgainės statybą galima pasižiūrėti filmuke <https://youtu.be/KbURGmCFhEM>.

>> Toliau skaitykite 4 p.

🌐 [1] Neste Porvoo - <https://www.neste.com/porvoo-refinery>

🌐 [2] HELEN saulės elektrinė - <https://www.helen.fi/en/sun/homes/solar-power-plants/suvilahti-solar-power-plant>

🌐 [3] VTT „Smart Otaniemi“ - <https://smartotaniemi.fi>

🌐 [4] St1 gręžinys - <https://www.st1.eu/geothermal-heat>

<< pradžia 3 p.

14 d. atidarymo sesiją sudarė aukšto lygio dalyvių įžanginės kalbos.

Konferenciją pradėjo Suomijos ministras pirmininkas Antti Rinne sakydamas konferencijos atidarymo kalbą. Į konferencijos dalyvius taip pat kreipėsi Jean-Eric Paquet, Europos Komisijos Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktorius ir Ditte Juul-Jørgensen, Europos Komisijos Energetikos generalinė direktorė.

Po šios pasveikinimo sesijos įvyko panelinė diskusija apie SET-Plan politinį kontekstą. ES energetikos politika įgyvendinama po Energetikos Sąjungos (angl. Energy Union) koncepcija. SET-Plan suteikia svarbią platformą Energetikos Sąjungos tikslui skatinti mokslinių tyrimų ir inovacijų sritis. „Horizon Europe“ vykdo mokslinius tyrimus ir inovacijas, siekdama palaikyti perėjimą prie švarios energijos, išlaikant pramonės konkurencingumą ir užtikrinant piliečių dalyvavimą. Panelinės diskusijos įvairūs pranešėjai nagrinėjo galimas problemas iš skirtingų perspektyvų, atsižvelgdami ir į jų tarptautinius aspektus.

Panelinės sesijos „**Švietimas ir įgalinimas energetikos sektoriuje kaip švarios ener-**

gijos mokslinių tyrimų ir plėtros katalizatoriai“ metu buvo nagrinėjami klausimai, kaip šviesti, įgalinti ir įdabinti geriausių švarios energijos talentus. Darbo vietų skaičius Energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos sektoriuje sparčiai auga: iki 2030 m. visame Pasaulyje jis gali išaugti iki 24 milijonų. Kalbant apie energetiką ir klimato pokyčius, liko neišspręsti labai svarbūs klausimai, todėl šiuos milijonus naujų darbo vietų turi užpildyti talentingos moterys ir vyrai. Darbo rinkų požiūriu svarbu suvokti riziką, su kuria švartų technologijų pramonė gali susidurti dėl galimų įgūdžių spragų ir žmogiškųjų išteklių trūkumo. Nauji darbai ne iškastinio kuro energetikos pramonėje reikalauja naujų įgūdžių ir mokymo. MTTP ir inovacijų veikla energetikos sektoriuje taip pat vis daugiau dėmesio skiria švariai energijai. Norint sėkmingai įgyvendinti švarios energijos naujoves, reikia geriausių talentų – moterų ir vyrų.

Pagrindiniai iššūkiai, su kuriais susiduria Europos pramonė, yra perėjimas prie klimatui neutralios gamybos ir konkurencingumo išlaikymas. Sesijoje „**Perėjimas prie žiedinės ir klimato požiūriu neutralios pramonės**“ pristatyti Europos pramonės diejami naujų technologijų pavyzdžiai, darantys didelę pažangą švelninant klimato pokyčius ir geri-

nant konkurencingumą švartiu, saugiu, tvariu ir prieinamu būdu. Moksliniai tyrimai ir plėtra gali rasti ekonomiškai efektyvių sprendimų šiems tikslams pasiekti.

15 d. sesijoje „**Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimas pramoniniu mastu**“ buvo aptariama, kaip finansuoti perėjimą prie CO2 atžvilgiu neutralių (angl. net-zero) išmetimų ir žiedinės ekonomikos. Privatus finansavimas yra labai svarbus sprendžiant energetikos technologijų plėtros ir diegimo iššūkius.

Viešasis finansavimas, įskaitant ES, nacionalinį ir net subnacionalinį finansavimą, vaidina svarbų papildomą vaidmenį užtikrinant sklandžią inovacijų grandinę, padedant pagrindiniais tyrimais ir baigiant komercializavimu. „Horizon Europe“ ir „Innovation Fund“ priemonės gali duoti sėkmingų rezultatų tik derinant jas su privačiomis ir valstybinėmis nacionalinėmis ir subnacionalinėmis priemonėmis.

PASKELBTA TARPTAUTINĖ PATENTINĖ PARAIŠKA IŠRADIMUI

2019.10.03

2019 m. spalio 3 d. paskelbta tarptautinė patentų paraiška PCT/IB2018/052123 išradimui *Method for synthesis of gamma-alumi-*

nium oxide using plasma – modified aluminium and water reaction, autoriai Darius Milčius, Martynas Lelis, Marius Urbonavičius.

FLEXCHX PROJEKTO APŽVALGA IR KONSORCIUMO SUSITIKIMAI

2019.11.15

„VTT Bioruukki“ bandymų salėje

projekto metu kuriamas ir išbandomas SXB dujinimo procesas aplinkoje, siekiant sukurti inovatyvią kompleksinę šilumos, elektros energijos ir transporto degalų gamybos technologiją.

Plačiau apie projektą skaitykite projekto interneto svetainėje:

<http://www.flexchx.eu/>

© LEI

Lapkričio 13-14 d. Suomijos tyrimų centre VTT Bioruukki (Espoo) vyko H2020 projekto FLEXCHX apžvalga bei konsorciumo susitikimas, kuriame dalyvavo LEI mokslininkai N. Striūgas, R. Skvorčinskienė (Degimo procesų laboratorija) ir A. Galinis (Energetikos kompleksinių tyrimų

laboratorija). Po pusantros metų trukusio tyrimo darbo, susitikimas buvo puiki proga viešinti projekto rezultatus bei aptarti tolimesnes idėjas su FLEXCHX projekto partneriais. Dalyviai apžvalgė tyrimams pritaikytą infrastruktūrą, kuri sumontuota ir bandoma „VTT Bioruukki“ bandymų salėje. FLEXCHX

EGIPTO BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS SPECIALISTŲ STAŽUOTĖ

2019.10.08

Nuo šių metų rugsėjo 30 iki gruodžio 20 dienos LEI vieši Egipto Arabų Respublikos branduolinės energetikos specialistės:

Hend Mohammed Elsayed SAAD

Basma Mahmoud Mohammed Fouad BORAI

iš Egipto branduolinės ir radiologinės reguliavimo tarnybos (Egyptian Nuclear & Radiological Regulatory Authority (ENRRA)).

Stažuotės metu Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos specialistai supažindina Egipto branduolinės energetikos specialistes su branduolinių reaktorių neutroninės kinetikos procesų modeliavimu taikant SCALE 6.1 programų paketą. Ši stažuotė vykdoma pagal Europos branduolinės saugos mokymo ir konsultavimo instituto (ENSTTI) koordinuojamą ir Europos Komisijos bendradarbia-

vimo branduolinės saugos srityje priemonių (INSC) finansuojamą projektą „Branduolinio reguliavimo tarnybų ir jų techninių saugos institucijų ekspertų konsultavimas ir mokymai, siekiant kurti ar stiprinti branduolinio reguliavimo ir techninius pajėgumus“.

Lietuvos energetikos institutas, kaip dalyvaujantis ENSTTI veikloje, praveda mokymus stažuotojams pagal ENSTTI metodologiją, perteikiant instituto specialistų žinias pasikaitę ir konsultacijų metu. Stažuotojos taip pat atlieka individualias užduotis, kurių atlikimą vertina mūsų reaktorių neutroninės kinetikos specialistai. Stažuotė pasibaigs stažuotojų atlikto darbo, kurį vertins LEI ir ENSTTI darbuotojai, pristatymu.

Norisi pažymėti, kad Basmai BORAI tai jau antroji stažuotė LEI. Po pirmosios stažuotės, kuri vyko praeitais metais ji nutarė pratęsti

savo mokymąsi kiek kitoje srityje ir pasiūlė mums organizuoti naują stažuotę, pritraukiant kitus LEI specialistus. Tai rodo kad mūsų darbuotojai jau įgijo pasitikėjimą.

© LEI

Iš kairės į dešinę: H. Saad, B. Borai

DŽIAUGIAMĖS MŪSŲ STAŽUOTOJOS SĖKME

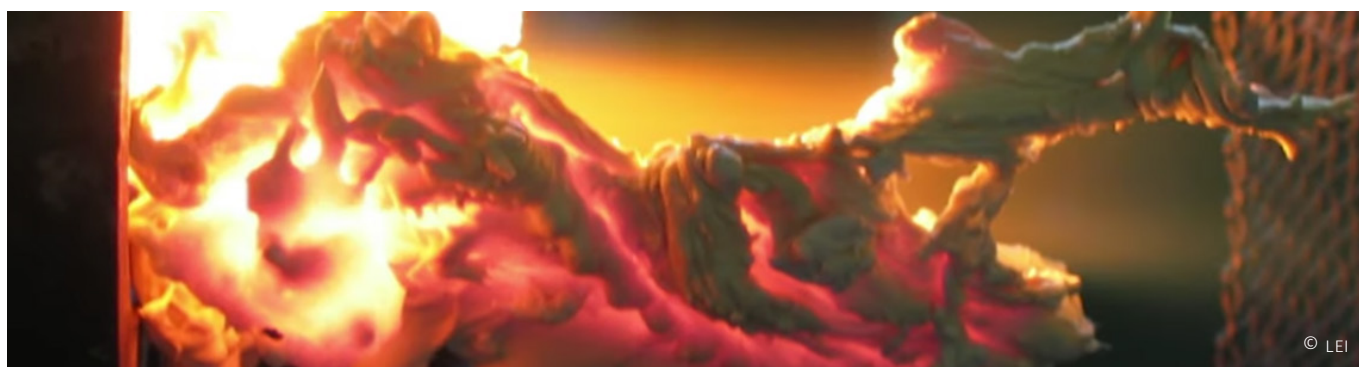
Šiuo metu institute atliekanti stažuotę Egipto Arabų Respublikos branduolinės energetikos specialistė Basma Mahmoud Mohammed Fouad BORAI iš Egipto branduolinės ir radiologinės reguliavimo tarnybos ENRRA buvo apdovanota Europos Komisijos tarptautinio bendradarbiavimo ir plėtros skyriaus garbės ženklu už mokymuose pasiektus rezultatus.

Basmai BORAI tai jau antroji stažuotė LEI. Pirmoji stažuotė (už kurios rezultatus ji ir buvo apdovanota) vyko LEI 2018 metų balandžio – gegužės ir rugsėjo – lapkričio mėnesiais.

Apdovanojimas jai buvo įteiktas EUROSAFE forume, kuris vyko Kelne (Vokietija) lapkričio 4-5 dienomis. Džiaugiamės mūsų stažuotojos sėkme.

FILMAS APIE LEI PLAZMINIŲ TECHNOLOGIJŲ LABORATORIJOS MOKSLINIUS TYRIMUS

2019.10.21

Televizijos TV7 laidoje „Sumanūs mokslo sprendimai“ pristatytas Lietuvos energetikos instituto (LEI) Plazminių technologijų laboratorijos mokslininkų kuriamas inovatyvus plazminis reaktorius, skirtas pavojingų atliekų naikinimui. Plazmoje vykstančių reakcijų pagalba galima apdoroti įvairiausių rūšių atliekas, tarp jų ir pavojingas, jas suskaidant iki galutinių produktų – anglies oksidų ir vandens garų. Įrenginys ypatingas tuo, jog leistų pavojingas atliekas neutralizuoti beveik 100 proc. (99.99 proc.) efektyvumu. Mokslininkai tikisi, kad, sukūrus prototipą laboratorijoje, Valstybė ras būdų plazminį reaktorių perkelti į pramoninį lygmenį ir pritaikyti praktiškai.

Inovatyvus reaktorius kuriamas LEI Plazminių technologijų laboratorijos mokslininkams įgyvendinant projektą „Plazmocheminis reaktorius pavojingų atliekų apdorojimui: sukūrimas, gamyba, tyrimas ir pritaikymas“ Nr. 01.2.2-LMT-K-718-01-0069, pagal sumanios specializacijos prioritetą „Energetika ir tvarą aplinką“, ir yra finansuojamas pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonę Nr. 01.2.2- LMT-K-718 „Tiksliniai moksliniai tyrimai sumanios specializacijos srityje“ ir jos veiklą „Aukšto lygio tyrėjų grupių vykdomi moksliniai tyrimai“.

🌐 Išsamiau apie mokslininkų vykdomą projektą:

<https://url.lei.lt/plazmochem-reakt>

▶ Laidos įrašą galite peržiūrėti internete:

<https://youtu.be/p2BxFdJeX7A>

**Lietuvos
mokslo
taryba**

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KAIŠIADORIŲ RAJONO 5-6 KLASIŲ MOKINIŲ PRAKTINĖ EDUKACIJA - KONKURSAI „SAULĖS SMŪGIS“

Lapkričio 14 d. Bačkonių konferencijų centre vyko Kaišiadorių rajono mokinių praktinė edukacija - konkursas „Saulės smūgis“. Renginys organizuotas įgyvendinant Kaišiadorių VVG tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Atsinaujanti energija kaimo plėtrai“.

Konkurse dalyvavo mokinių komandos iš Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos, Kaišiadorių rajono Kruonio, Rumšiškių Antano Baranausko ir Žiežmarių gimnazijų, Palomenės ir Žaslių pagrindinių mokyklų bei Paparčių mokyklos - daugiaviečio centro.

Konkurso metu komandos kūrė ekologiško namo dizainą, su duotomis priemonėmis tu-

rėjo įrengti namo apšvietimą ir signalizaciją. Mokinių atliktas uždavoties vertino renginio svečiai, komisijos nariai: Kaišiadorių meno mokyklos dailės mokytoja metodinė Inga Armanavičiūtė ir Lietuvos saulės energetikos asociacijos tarybos narys Andrius Karazinas. Vėliau mokiniai atsakinėjo į viktorinos klausimus apie saulės energetiką ir dalyvavo savadarbių saulės energija varomų automobiliukų lenktynėse.

Susumavus rezultatus, konkurso laimėtojai paskelbtos:

I vieta - Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos 6 kl. mokinių komanda (24 taškai);

II vieta - Kaišiadorių r. Kruonio gimnazijos 6 kl. mokinių komanda (23 taškai);

III vieta - Kaišiadorių r. Žiežmarių gimnazijos 5 kl. mokinių komanda (22 taškai).

Dėkojame mokiniams ir juos parengusiems mokytojams už pozityvų nusiteikimą, azartišką kovą ir aktyvų dalyvavimą renginyje!

LENKIJOS ELEKTRIKŲ DRAUGIJOS SIMPOZIUMAS

Spalio 14 d. Vilniuje įvyko Lenkijos elektrikų draugijos išvažiuojamasis mokslinis simpoziumas, skirtas draugijos 100-čiui. Lietuvos energetikos institutas buvo vienas iš simpoziumo bendraorganizatorių. Simpoziume dalyvavo Lenkijos ir Lietuvos elektrikai, inžinieriai, kvietiniai svečiai.

Simpoziumo tikslus gerai nusako jo pavadinimas – „Elektros tradicijos Vilniaus centre ir pasiūlymai bendradarbiauti Lenkijos ir Lietuvos elektrikams“. Siekta apžvelgti energetikų pasiekimus elektrifikuojant Vilnių, paminėti iškilus mokslinius, specialius ir aktyvistus, svariai prisidėjusius prie

mokslo, technologijų, švietimo ir pramonės plėtros elektros energijos srityje, taip pat aptarti galimybes kurti Lenkijos ir Lietuvos elektrikų bendradarbiavimo platformą trijose plotmėse: mokslinėje, ekonominėje ir asociacijų.

Simpoziumo darbe dalyvavo LEI atstovas Arturas Klementavičius (simpoziumo programos komiteto narys), kuris perskaitė pranešimą (lenkų k.) „Darbo stabilumo ir energijos prekybos perspektyvų įvertinimas sinchroniškai sujungtose Lietuvos ir Lenkijos elektros sistemose“. Šio pranešimo leitmotyvas – abiejų šalių elektros sistemų jungimasis į bendrą sinchroninį darbą – pri-

sidėjo prie visuotinio simpoziumo dalyvių nusiteikimo jungtis į bendrus darbus ir veiklas aukščiau minėtose plotmėse. Diskusijoje Lietuvos energetikos institutas ne kartą buvo paminėtas kaip vienas iš potencialių bendrų projektų iniciatorių ir dalyvių.

Galima pagrįstai teigti, Lenkijos elektrikų draugija (prezidentas Piotr Szymczak) yra gerai organizuotas, solidarus profesinis sambūris, puoselėjantis elektrikų pasiekimus, prestižą ir tarptautinį bendradarbiavimą, ugdamas inžinerinę erudiciją, patirties sklaidą ir platesnį humanitarinį technikos žmonių akiratį.

LEI KARJEROS KONTAKTŲ MUGĖJE „KTU WANTED 2019“

2019.10.16

2019 M. SPALIO 16 D. ĮVYKUSIOJE KARJEROS KONTAKTŲ MUGĖJE „KTU WANTED 2019“ LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTO ATSTOVAI PRISTATĖ DARBO, PRAKTIKOS BEI STUDIJŲ GALIMYBES INSTITUTE

Karjeros kontaktų mugėje KTU „WANTED“, vykusioje 2019 m. spalio 16 d. „Žalgirio arenoje“, LEI atstovų komanda lankytojams pristatė karjeros, darbo, studijų, stažuotčių ir praktikos galimybes institute, bei kvietė bakalauro ir magistro studentus rinktis instituto mokslininkų siūlomas baigiamųjų projektų temas.

Lietuvos energetikos instituto stendą aplankė chemijos, fizikos, medžiagų inžinerijos, matematikos, biotechnologijų, atsinaujinančiosios energetikos, termoinžinerijos, elektronikos in-

žinerijos, mechanikos inžinerijos, ekonomikos studijų kryptių studentai.

Itin džiaugiamės aplankiusių studentų noru ateityje tęsti studijas, kuo anksčiau įgyti patirties atliekant praktiką, susidomėjimu tyrėjo karjeros galimybėmis.

Elektroninėje kontaktų apsikeitimo sistemoje renginio lankytojai galėjo vienu kortelės prielietimu palikti savo kontaktinius duomenis dominančiai organizacijai. Institutas gavo 27 studentų gyvenimo aprašymus.

Jau penkioliktus metus Kauno technologijos

universiteto (KTU) organizuojamą didžiausią Baltijos šalyse studentų, absolventų ir verslo įmonių kontaktų mugę šiemet aplankė apie 9 tūkst. jaunuolių, o talentų ieškojo per 130 įmonių, organizacijų bei žymių tarptautinių investuotojų atstovai. LEI dalyvauja KTU karjeros mugėje nuo 2006-ųjų metų.

Nepavyko aplankyti mūsų karjeros kontaktų mugėje? Visada galite pasiteirauti: Studijų administratorė Jolanta Kazakevičienė Jolanta.Kazakeviciene@lei.lt tel. +37037401809

KVIEČIA KASMETINĖ JAUNŲJŲ ENERGETIKŲ KONFERENCIJA

2019.11.30

REGISTRACIJA IKI 2019 M. GRUODŽIO 20 D., LAUKSIME JŪSŲ TYRIMŲ TEMŲ APRĄŠŲ!

Lietuvos energetikos institutas kviečia dalyvauti 17-ojoje tarptautinėje jaunųjų mokslininkų konferencijoje energetikos klausimais (CYSENI 2020). Konferencija įvyks Kaune, 2020 m. gegužės 21–22 d.

Tarptautinė jaunųjų mokslininkų konferencija energetikos klausimais yra kasmetinis renginys, skirtas jauniems tyrėjams ir profesionalams iš Europos ir viso pasaulio, nagrinėjantis įvairius su energija susijusius klausimus. Tikimės, kad šis dviejų dienų

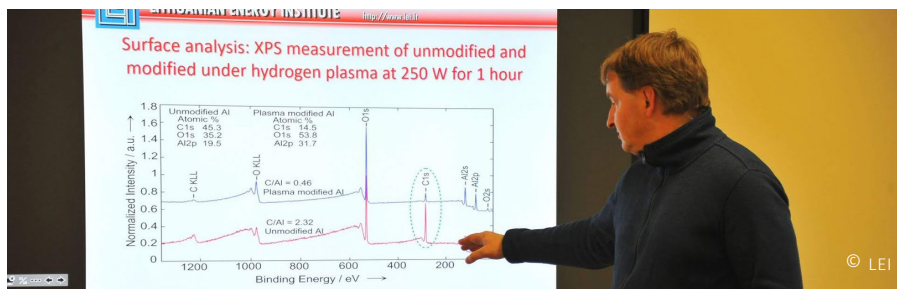
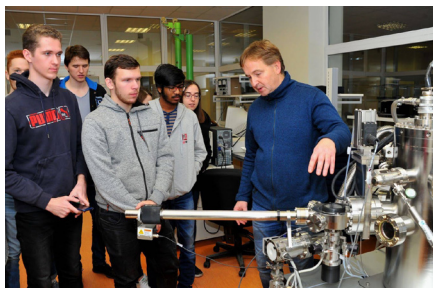
renginys bus puiki proga bakalaurs, magistrantams, doktorantams, inžinieriams ir kitiems jauniems mokslininkams plėtoti bendravimo įgūdžius, užmegzti naujus kontaktus ir ilgalaikius mokslinius ryšius.

Dalyvavimas konferencijoje nemokamas!

REGISTRACIJA IR IŠSAMESNĖ INFORMACIJA INTERNETE:

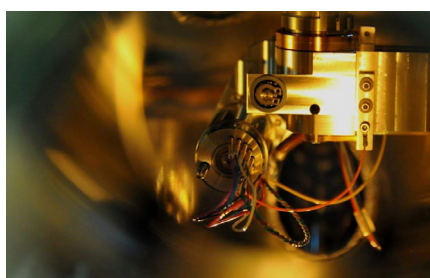
<http://cyseni.com/registration-2020/>

STUDENTŲ VIZITAS

Lapkričio 21 d. Lietuvos energetikos instituto Vandenilio energetikos technologijų centre svečiavosi pirmosios Lie-tuvoje, KTU I pakopos dvikryptės studijų programos anglų kalba „Medžiagų fizika ir nanotechnologijos“ pirmo kurso studentai.

Studentai išklausė centro vadovo dr. Dariaus Milčiaus paskaitą „Innovative nanomaterials for energy applications“. Taip pat centro laboratorijoje studentai stebėjo vandenilio generavimo, panaudojant vandens reakcijas su plazmoje aktyvuotu aliuminiu, demonstracinį laboratorinį darbą.

SVEIKINAME

2019.11.15

TARP LMA JAUNOSIOS AKADEMIJOS NAUJŲ NARIŲ – LEI MOKSLININKAS DR. GEDIMINAS STANKŪNAS

Lietuvos mokslų akademijos įkurta LMA Jaunoji akademija pasipildė naujais nariais. Š. m. rugsėjo 10 d. buvo paskelbti LMA Jaunosios akademijos naujų narių rinkimai.

2019 m. lapkričio 14 d. LMA prezidiumo nutarimu Nr. 37 Lietuvos energetikos instituto Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos mokslininkas dr. Gediminas Stankūnas (energetika) patvirtintas naujuoju LMA Jaunosios akademijos nariu. Sveikiname!

Dr. Gediminas Stankūnas – Lietuvos energetikos instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas, turintis daugiau nei 13 metų mokslinę patirtį tiriant branduolių sintezę fizikoje ir inžinerijoje. Jis atlieka neutronų srautų ir radiacinių procesų pernašos modeliavimą branduoliniuose įrenginiuose ir rezultatų analizę. G. Stankūnas dalyvauja didžiausiame H2020 projekte „EUROfusion“. Pagrindinė tiriamojo darbo sritis apima jonizuojančios spinduliuotės apsaugos priemonių modeliavimą

ir nustato galimą apšvitą bei dozės galias branduolių sintezės reaktoriuose. KTU studentams dėsto „Branduolio ir dalelių fizikos“ kursą. G. Stankūno darbai branduolių sintezės, neutronikos ir radiacinių tyrimų srityse įvertinti Lietuvos mokslų akademijos Jaunųjų mokslininkų stipendija (2015 m.).

LMA pranešimas: <https://url.lei.lt/lma-ja>

BRANDUOLIŲ SINTEZĖS TYRIMŲ NAUJIENOS

2019.11.06

FUSION IN EUROPE (2019 NR. 3) BRANDUOLIŲ SINTEZĖS TYRIMŲ NAUJIENOS - EUROFUSION INFORMACINIS LEIDINYS.

Fusion in Europe – branduolių sintezės (angl. „nuclear fusion“) tyrimų konsorciumo EUROfusion informacinis leidinys, apžvelgiantis branduolių sintezės mokslo progresą, naujienas ir nuomones.

Atsisiųsti naujausią leidinio numerį (2019 m. ruduo) galite nuskenavę QR kodą arba adresu:

<https://url.lei.lt/fie-19-3>

LEI ATSTOVŲ DALYVAVIMAS LIETUVOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ IR JŪRINIO KLASTERIO DARBINIAMĖ SUSITIKIME

2019.11.26

Lapkričio 26 d. Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų perdavimo skyriaus vadovas R. Levinskas ir Degimo procesų laboratorijos v.m.d. Rolandas Paulauskas dalyvavo Lietuvos Suskystintų gamtinių dujų ir Jūrinio klasterio darbiniam susitikime, vykusiame Klaipėdos mokslo ir technologijų parke. Susitikimo tema – „Biomasės logistinės grandinės efektyvumo didinimas pasitelkiant

naujus technologinius sprendimus ir verslo modelius“. Susitikimo dalyviams R. Paulauskas pristatė pranešimą „Biomasės panaudojimas pažangiose energijos gamybos technologijose“, o R. Levinskas „Įvairių rūšių biokuro savybių ir sudėties tyrimai, bandymai ir sertifikavimo perspektyvos“. Susitikime dalyvavo Pasaulio Biomasės Energetikos Asociacijos prezidentas R. Lapinskas, kuris ypač susidomėjo R. Paulausko pranešimu ir

pasiūlė LEI pasiekimus biomasės panaudojimo energijos gamybai tyrimuose paskelbti Asociacijos žiniasklaidoje. Bendradarbiavimo galimybės aptartos su UAB „SGS Klaipėda Ltd“ ir su SGS kompanijos Baltijos šalims atstovais, kurie pristatė SGS galimybes importuojamų ir eksportuojamų prekių tikrinimo ir tyrimo srityse, taip pat ir biomasės kokybės ir kiekio patikrinimų bei sertifikavimo srityje.

SUSITIKIMAI

LEI ATSTOVŲ VIZITAS AB „KLAIPĖDOS ENERGIJA“ IR KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖJE

2019.11.19

Lapkričio 19 d. Lietuvos energetikos instituto atstovai (S. Rimkevičius, R. Bakas, M. Valinčius ir R. Urbonas) lankėsi AB „Klaipėdos energija“,

kurioje buvo aptarti galimi ateities projektai efektyvinant įmonės veiklą, diegiant inovacijas bei ieškant galimybių dalyvauti tarptautinių programų projektuose. Taip pat lanky-

tasi Klaipėdos miesto savivaldybėje, kur su Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriumi aptartas bendradarbiavimas tarptautinių programų projektuose.

SUSITIKIMAS SU UAB „BANGIS“ DIREKTORIUMI

2019.11.19

Lapkričio 19 d. institute lankėsi UAB „Bangis“ direktorius Tomas Taškūnas ir Mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų asociacijos (RTO Lithuania) direktorei Monika Poškutė. Susitikime dalyvavo LEI direktoriaus pavaduotojas Andrius Tamošiūnas, Vandenilio

energetikos technologijų centro vadovas Darius Milčius, Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų perdavimo skyriaus vadovas Rimantas Levinskas. Susitikime buvo aptartos verslo ir mokslo galimybės bendradarbiauti kuriant ir gaminant

elektromobilių stoteles, taip pat aptartos vandenilio technologijų perspektyvos Lietuvoje. Po susitikimo Tomas Taškūnas buvo supažindintas su Vandenilio energetikos technologijų centro infrastruktūra, galimybėmis ir pasiekimais.

SUSITIKIMAS SU VISAGINO SAVIVALDYBĖS ATSTOVU

2019.11.20

Lapkričio 20 d. institute lankėsi Visagino savivaldybės tarybos narys, Ignalinos AE regiono plėtros tarybos narys Dr. Oleg Bykov. Kartu su instituto direktoriumi Sigitu Rimkevičiumi ir direktoriaus pavaduotoju Rolandu Urbonu aptartos bendradarbiavimo galimybės spren-

džiant aktualius miestui išskylančius iššūkius energetikos srityje, bendros projektinės veiklos tiek panaudojant nacionalines lėšas, tiek dalyvaujant bendruose tarptautiniuose projektuose.

UAB "UTENOS VANDENYS" ATSTOVŲ VIZITAS INSTITUTE

2019.11.27

Lapkričio 27 d. institute lankėsi UAB „Utenos vandenys“ direktorius Gintaras Diržauskas, gamybos direktorius bei plėtros direktorius. Susitikime aptarti bendradarbiavimo klausimai analizuojant ir diegiant

pažangias technologijas aplinkosaugos bei energetikos sektoriuose. Taip pat svarstytos galimybės rengti bendras paraiškas.

INSTITUTE LANKĖSI TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATSTOVAI

2019.11.29

Lapkričio 29 d. institute lankėsi Trakų rajono savivaldybės atstovai. Susitikimo metu aptartos bendradarbiavimo galimybės sprendžiant

aktualias savivaldybei išskylančias problemas energetikos srityje.